

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

olicah na Albany, N. Y. — V soboto so
hko mali širom države New York divja
odite po li snežni viharji in je po neka
vašo last- terih krajih zapadlo do 18 pal
bit vaših cev snega. Sneg je zapadel ši
rom države.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVECO, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 6828 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 85 Tues., April 30, 1946

U. S. senator James W. Huffman

Pred dobrim letom je guverner Frank J. Lausche na izpraznjeno senatorsko mesto po Harold H. Burtonu imenoval za nedokončan termin James W. Huffmana, kateri se je v tem kratkem času popolnoma uveljavil v svojo pozicijo federalnega zakonodajalca, kateremu je poznan politični in ekonomski ustroj Združenih držav. O njem nam je znano, da je odločen glede na posledice, ki ga imajo zadeti od strani politične stranke, če vidi, da bi njegov nastop koristil nižjim slojem. O njem tudi vemo, da je ne samo s sladkimi besedami, ampak z dejanji naklonjen delavskemu sloju in sovraži vsakogar, ki bi hotel delavske mase v sebične namene izkoriščati.

Senator James W. Huffman ima bogate izkušnje v administraciji in je vojni veteran prve svetovne vojne. Pod guvernerjem Donahey je bil imenovan za eksekutivnega guvernerskega tajnika in pozneje radi velikih zmoglosti, ki jih je pokazal, imenovan za državnega komisarja ljudske utilitetne postrežbe. Da je bil več svojega posla v Donaheyjevem kabinetu znači, da ga je poznejši republikanski guverner Myers Y. Cooper naprosil naj urad državne javne postrežbe pod njegovo administracijo nadaljuje, kar pa je odklonil in se vrnil privatno advokatsko prakso.

Leta 1945, takoj, kakor hitro je nastopil guvernersko mesto Frank J. Lausche, o katerem je znano, da išče in v važne urade imenuje samo zmogljive ljudi, je takoj in prvega zaprosil naj v njegovi administraciji zavzame mesto direktorja za industrijo, obrt in trgovino. Guverner Lausche, kateremu so bile Huffmanove zmoglosti do temelja poznane, mu je zaupal za njim najvažnejši urad v državni administraciji. Mi vsi poznamo odločnost našega guvernerja in tudi njegovo neodvisnost, pa bilo to v političnem ali gospodarskem oziru, da si ne da nikoli po političnih "bosih" ničesar narekovati, še toliko manj pa odločati, kdo naj njemu in državi služi. Izbral je po zmoglosti in ne po politični pripadnosti in ravno radi tega je izbral James W. Huffmana v ta važni urad.

Kmalu po izpraznitvi U. S. senatorskega mesta v Washingtonu je guverner Lausche na to mesto zopet imenoval človeka, o katerem je bil globoko prepričan, da je v svojem srcu pošten, nerazkričan politikaš, kateri pozna administrativna dela, pozna ustroj države, veruje v socialne reforme, razume industrijo, obrt in trgovino in kateremu so poznane mednarodne spletke vojnega časa in človeka, ki prihaja od trdega farmarskega dela, poznavač vse druge panoge javnega življenja in to v osebi James W. Huffmana. Zdi se nam, da boljše izbire, da zadosti vsem slojem v državi ni mogel guverner narediti. Če pogledamo v rekorde U. S. senatorne zbornice se bomo prepričali, da je guverner Lausche dobro izbral in izbral moža, ki ve kaj dela, ve kaj hoče in ve kaj ljudstvo potrebuje. Vsi vemo, da v tem kratkem času ni čudežev delal in tudi vsi vemo, da ni mogel iz države Ohio paradiža napraviti, vemo pa, da je v tem kratkem času enega leta, napravil več za svojo državo, kakor pa kakšen reakcionaren senator iz juga. Prepričani smo, če bi mu bilo odločeno, da toliko časa služi v U. S. senatu, kakor pa mrzli in v sebe zaljubljeni Robert A. Taft, da bi storil za ljudstvo več v enem terminu, kakor pa reakcionarni senator tri termine.

V torek dne 7. maja se vrše primarne volitve, na katerih si bomo izbirali kandidate za novembarske glavne volitve. Na demokratski glasovnici kandidirata poleg James W. Huffmana dva demokrata in sicer: Stephen M. Young in advokat Marvin C. Harrison. O njih vemo, da sta poštenjaka toda dvomimo, da bi bila boljše zakonodajalca, kakor pa James W. Huffman, kateri ima v tem pogledu bogate izkušnje. Mogoče sta boljše govornika, vemo pa o Huffmanu, da je boljše dežev, kateri bore malo da na lepe fraze, ampak vrjame bolj v konstruktivno delo. Razumljivo, izbirali bomo mi in kar si bomo izbrali, to bomo imeli. Razumeti pa moramo, da bo v jeseni pri glavnih volitvah demokratski kandidat tekmoval z republikancem John W. Brickerjem, kateri je bil tri zaporedne termine guverner države Ohio in leta 1944 podpredsedniški kandidat Združenih držav. Borba ne bo lahka, če vzamemo v poštev federalne volitve iz leta 1944, pri katerih so izven guvernerja Frank J. Lausche ta republikanci državo Ohio temeljito pometli. Mogoče se bo Bricker po industrijskih centrih bolj slabo pokazal, toda jug mu bo dal tako večino, da bo nadkriljevala industrijska mesta. Pamerno je, da imajo demokrate dobrega kandidata, kateri prihaja iz farmarskega naselja in je priljubljen v industrijskih centrih. Zdi se nam, da bolj priporočljivega, bolj sposobnega in odličnega kandidata ne bi mogli dobiti, kakor ga imamo v osebi sedanjega U. S. senatorja James W. Huffmana.

Naše uredništvo upoštevajoč, da ga je naš guverner

Frank J. Lausche imenoval v ta urad in upoštevajoč, če pri primarnih volitvah ne zmaga Huffman, bo dana našemu guvernerju politična zausnica in upoštevajoč da bo pri Lauschevi izvolitvi pri jenskih volitvah več pripomoget, kakor pa kdo drugi od dveh demokratskih kandidatov in upoštevajoč velike zmoglosti in dobrega ljudskega zastopnika priporočamo našim in vsem državljanom slovanskega pokolenja širom države Ohio, da volijo pri primarnih volitvah in za jenske volitve nominirajo JAMES W. HUFFMAN for U. S. Senate.

BESEDA IZ NARODA

Zopet bomo zbirali

Kakor vsako leto ob tem času, bodo potrkali na naša vrata in na dobra srca dobri prijatelji katoliških zavodov za: stare in onemogle, za nesrečne od paralize zadete otroke in take, ki nimajo staršev, ali jih pa starši niso zmogli podpirati.

Z drugo besedo: Za vse ujedinjene take zavode spadajoče pod clelandsko škofijo, s Parmadelsko ustanovo vred bomo imeli kampanjo, ki je razdeljena v dve sekciji: Prva kampanja, v katero sem imenovan podpisani, se začne še ta mesec; druga in splošna pa malo pozneje v maju. Pod moje področje spadajo oni, ki bi zamogli podariti kaj več.

Vsak pa, kdor je vprašan da kaj podari, je opravičen tudi vedeti, zakaj je vredno da podari. Naj vam tu podam moje misli in namen, zakaj sam kaj dam in sicer rad podarim. Tale primeri so najbolj odgovarjajoči: Neki glas v človeku vedno očita, da je treba kaj več dobrega storiti na svetu, ker sicer bo treba kmalu iti s tega v tuji neznani svet, kamor človek ne sme iti praznih rok. Vzeti mora nekaj s seboj na potovanje. Dalje nam očita tudi tole. Pogled, toliko zapraviš za nepotrebne stvari, zelo klaverno pa tu in tam kaj dobrega storiš. Resnica! Greš v zavod takih zgornj omenjenih in vidiš nedolžne sirote otroke, ki si ne morejo nič sami pomagati, usmiljene sestre jih s žlicam hranijo, nosijo na rokah kamor je potreba. Ne morejo govoriti, ne hoditi edino mali pogled imajo vpert v tebe, kakor da pričakujejo od tebe gotove pomoči.

Takrat se dvigne v nas iz srca želja za pomoč tako nesrečni deci. Greš v zavod za stare in onemogle, tam zagledam moža iz raznih stanov, nekatere, ki so bili javno znani in svoje čase imoviti, očetje in matere večjih družin. Zavod je veliko poslopje, podobno vojaški kasarni, vidiš jih čela omizja, kakor trope vojakov, sedijo krog mize, odmolijo in jedo do sita. Prostor je sanitaren, sobe na okrog lepo urejene, sedijo krog miz, hekatere prirogo pipice, drugi poslušajo radio, nekatere se pa s kartami kratkocasišo.

Ko vse to vidiš, se čudiš in praviš: "Kaj takega je samo v Ameriki mogoče." Se več kot to: Strežnice tu so zopet usmiljene sestre, po angelsko se žrtujejo te služabnice za dobro bližnjega in za dušni blagor. Bil je slučaj, ki sem imel sam z njim opraviti. Poznal sem moža, ki ga ni zanimalo hoditi v cerkev, v takem zavodu je šel z drugimi vsako jutro v kapelo na to pozoren, sam mi je pripovedoval potem, kako lepo in prijetno je to! Tako bi vam našteval še o drugih takih slučajih, kjer nesrečni zunanji svet, postanejo srečni v zavodu. Ko vidim take dogodke in vidim toliko mizerije, trpljenja in tugo, posebno starih očetov, ki so nekdanje srečno živeli z družino, dokler je bila odvisna za hrano od dela očetovih rok, ko so pa sinovi in hčere dorasli, so se po ženili in vzeli na sebe svoje družine, sta oče in mati ali samo eden od njih ostala, ostal sam, tedaj se je hiša na srečo spremenila v tugo. Oče ni bil otrokom več potreben, sinovi in hčere so že prevzeli na sebe očetovstvo in materinstvo, njih ljubezen se je tedaj izsejala od staršev na njihove lastne otroke. To je prišlo avtomatično. So tudi častne izje-

me, toda, redke. V največjih slučajih sem našel ostale očete, osobito še vdovce siromake, ki so otožno tarnali osamljeni in zapušteni nevedoč h komu in kam naj se obrnejo. Dokler je še živela soproga je bilo v hiši vse preskrbljeno, po smrti soproge se je pa začelo tužno življenje za postarane soproga vdovca. V tem najdemo nekaj razlike za vdovo soprogo, za mater. Do nje imajo otroci vsaj nekaj več spoštovanja in sočutja, dočim je oče vdovec pozabljen hitreje. Številno takih slučajev poznam in rečem, da so taki možje vredni spomina in naše pomoči.

Ko sem jih pa videl take v zavodu usmiljen, tako zvanih "Littel Sisters of poor," ki jih je bilo veliko skupaj, sem pa videl v njih obrazih vse drugačno živahnost in zadovoljstvo. Za to sem sklenil, da se bom za take javno zanimal in da bom vprašal vsako priliko, da bom zanje govoril.

Sedaj pa naj malo premisli vsak katoličan. Mi vemo kaj velja dobrodelnost; Amerika je v tem izjema za vzgled celemu svetu. Tu v Ameriki kljub tolikim razmetavanju in zapravljanju, vendar storimo zelo veliko dobrega za sirote, to je iz namena izobraženosti. Pri tem pa mi katoličani nosimo še posebno svojo obveznost v ljubezni do bližnjega in v veri do Boga, ki je plačnik za dejanja dobra ali zla. In, ko beremo kaj se dogaja po širnemu svetu se nam vsiljuje misel, kaj storiti, da se ljudstva in narodi zboljšajo in da se ustavi morija svetovnega klanja, se nam zopet odpira pred našim razumom misel, da je potrebna katoliška izobrazba in vera v Boga. Ali se nam ne nudi lepa prilika ravno v takih kampanjah, kjer zbiramo še s posebnimi namenom, da se deca, ki je zapuščena, brez staršev ali pa ima nezmožne starše, da vzamemo tako deco v naše zavetišče, da jo, prvič ohranimo pri življenju, drugič pa, da ji damo vzgojo, ki je in bo vredna za srečno življenje tistega otroka do starih let.

Po moji misli je ravno tu največji trijumf, kjer se ji da prilika, da se v takih zavodih vzgoji največ najbolj učenih in za izobrazbo zmogljivih otrok, ki postanejo imenitne osebe in pridejo v dobre službe.

Ali ni tu "point," ki je vreden, da mi investiramo nekaj novcev v ta sklad, ki nosi tako imenitne obresti in k bomo ta sklad nekega dneva zelo potrebovali, ko bomo odgovarjali, kako smo trošili denarje brez prave vrednosti.

In, ker dandanes po celim svetu grozi polom radi sovraštva narod napram narodu, ali ni ravno tu največja potreba katoliške izobrazbe! Če hočemo, da se na zemlji res zboljšajo narodi za medsebojno sporazumljenje, je treba pred vsem take, katoliške vzgoje.

Tu pred nami je sedaj prilika, ki jo nam nudi organizacija Catholic Charity, ki je bila pred mnogimi leti začeta po dolgi preiskunjah škofijskih preiskovanj in delovanj za sirote, ki so se obračale za pomoč do urada škofije.

Veliki so načrti, ki jih ima korporacija sedaj za bodočnost, s katerimi se bo vse uredilo in preskrbelo za zgoraj omenjene "Onemogle in zapuščene." Prišpevki v ta blag namen bodo najbolj investicija kakor že omenjeno. Vsak naj sam razsodi po svoji volji in prispeva v teh kam-

panjah. Tisti, ki ima več, naj da več itd.

Kakor že omenjeno: Prva kampanja je že začeta, to je za one, ki naj bi dali več. V to sem pooblaščen za vse slovenske farske zbirati in poročati. Vsak pa, ki bi daroval v prvi kampanji, bo njegov dar sporočen tisti fari kamor on spada.

Večim so odpisana ali še bodo pisma iz urad korporacije. Sam sem na razpolago, da se oglašim pri teh, kjer bi želeli podariti v ta blagi namen, ako mi sporočite vaš naslov. Glede te kampanje je pisano tudi v vseh časopisih, posebno pa v Catholic Univers.

Anton Grdina,
član korporacije.

Hubbardske novice

Madison, O. — Velika noč na Hubbard Rd. je minila. Tako sem bil zaposlen z barvanjem, da sem se svojim cenjenim bralcem, posebno pa šem svojim prijaznim bralkam, na katere pblagam še največ zaupanja, da jim še velikonočno nisem voščil. Delal sem namreč poleg kapelice tudi še križev pot, oziroma postaje in sem ga naredil tako lično, da se prav lepo ujema s kapelico. Postavil sem ga kraj kapelice in tako lepo pobarval, da kar vid jemlje in še posebno, če sonce posije nanj. Torej letos sem zgotovil precej veliko in krasno delo. Sedaj se bom pa kar lepo sprehajal med vso to krasoto in še posebno bo pa lepo, ko bodo naši velikanski javori ozeleneli. Že si kar sam sebi slavo pojem, ko premišlujem vse to.

Na vrtu pa mi bo cvetelo na tisoče najlepših cvetlic, ki mi bodo veselje delale, ko se bom med njimi sprehajal. In mnogi, ki prihajajo k našemu jezzeru na oddih si jih bodo ogledovali. Ko sem bil oni dan v našem slavnem Madisonu, me je nekdo vprašal, kaj delam. Povedal sem mu, da barvam in se je kar začudil, kaj neki bi še barval, ko je pa že vse tako "namazano", da se vse naokrog blišči.

Torej velikonočni prazniki so minili in ko sem dobil velikonočno številko Ameriške Domovine in videl v njej toliko oglasov mojih nekdanjih kolegov, so mi stopile kar solze v oči, ko sem se spomnil na tiste dobre čase, ko sem bil tudi jaz med njimi. To se vidi, da je časopis Ameriška Domovina še najbolj priljubljen med vsemi, katere moram prenašati, me drži še pri priložni dobri morali naš "beautiful park" in moje rožice.

Pezabljam pa tudi nisem bil za velikonočno, kajti naši iz Clevelanda so me obdarili z različnimi dobrotami, kot navadno ob velikih praznikih. Tudi naš dobri sosed John Perpar in je bogato obdaril Franciška v kapelici. Ko je prišel s tistim golončkom dobrega ohlajenja, se je najprej ustavil pred kapelico in potrkal na vrata ter vprašal, če je Francisek doma. On se je pa oglašil in povedal, da je na lestvi in barva. Takrat sem namreč barval moj polteti urad. Kar postavi tiste dobrote, s katerimi hočeš obdarovati Franciška, na prag. Tako je storil in lepo odšel. To je bilo prvo darilo v kapelico, v kateri prebiva moj patron Sv. Francisek.

Po odhodu Johna pa sem se lepo usedel k tistemu daru in si prav zadovoljno odihljal. Na tistem pa Boga hvalil in prosil, da bi mu trta obilno obrodila to leto in da bi John potem obiskaval mojo kapelico s tako dobrimi darili še večkrat. Tako sem obujal lepe spomine na veliko noč.

Posebno pa smo bili za praznike presenečeni, ko nam je naš Eddie po kablju poslal velikonočno voščilo iz Nueren-

berga v Nemčiji. Malo potem pa nas je poklical po telefonu. Tako vidite imamo zvezo med Hubbardom in Nemčijo.

Še bi imel marsikaj sporočiti, a pri najboljši volji mi čas ne dopušča. Ko se bom enkrat preselil v polteti urad, bom tudi še marsikaj zanimivega napisal o farmarstvu, delu na farmah ter novih naseljenjih in s kašno "manirom" se naseljujejo na farme. Pozdravljeni.

Frank Leskovic.

Kam smo prišli?

Cleveland, O. — Mi, volivci v Clevelandu vedno mislimo, da živimo v svobodni deželi, pa ne in zakaj ne? Prošlo jesen smo izvolili župana in mestne odbornike, da nas bodo zastopali ni delali z nami in za nas. Sedaj se je pa pokazalo, da mi volivci, župan in drugi nimamo za govoriti, ker vse tako izgleda, da imamo v Clevelandu diktatorja in kar on reče, to se mora zgoditi. "Onsodloča, kdo bo dobil delo in kdo ne bo imel besedo pri tej ali one stvari."

Mi Slovenci smo pri zadnjih volitvah pokazali, kaj premoremo in kaj smo. A, sedaj pa Slovenci ne štejejo nič in smo zadnji, če je kje kaj za dobiti. Ampak, naši vojaki so se borili proti diktatorjem in jim tudi pokazali, da nimajo mesta in tudi ne moči zapovedovati milijonom ljudi.

In kdo hoče biti diktator v Clevelandu? Nič drugi kot Ray T. Miller in par njegovih pomagačev, ki nam hočejo usiliti in zapovedovati, kaj moramo storiti in kaj ne. Ne podajmo se. Pokažimo tudi mi v Clevelandu, da živimo v svobodni deželi in da ne potrebujemo diktatorjev. Pokažimo, da smo mi gospodarji in uradniki, ki smo jih izvolili. Njega nismo izvolili in zato pa naj se ne utika v delo naših uradnikov in naj nikar ne diktira, kaj smejo in kaj ne smejo storiti.

Maja meseca so zopet volitve. Dajmo voliti ljudi, ki so z nami in za nas. To so naši pricinktni in vrdni vodje. Izvolimo take, ki bodo rekli, da je dovolj tega in da bodo delali svobodno tako, kakor smo jih mi izvolili. Posebno mi Slovenci nimamo nobene besede, le tisti, ki so njih ljubljenci imajo vse, kar želijo. Zato pa pokažimo pri prihodnjih volitvah, kaj želimo in volimo posebno za slovenske kandidate.

Ne pazabimo nečega Edward Kovačiča, ki je sedaj mestni odbornik iz 23. varde in ki kandidira za okranjega komisarja. On je res neodvisen človek in tudi rad pomaga vsakemu, neoziraje se kdo ga vpraša pomoči ali nasveta.

Dalje ne pozabimo Edward Pucla, ki je mož na svojem mestu in borec za vsako pravično stvar.

Oba ta dva sta naša moža, ki zaslužita, da se ju vpošteva povsod in vedno, ker ona dva sta se borila proti takim postopanju kot je sedaj pri mestni upravi in hočeta, da bo Cleveland res svobodno mesto, kjer bo vladalo ljudstvo samo in ne kak diktator.

Frank Dragolich.

Pismo iz starega kraja

Priobčujemo odlomke iz pisma, ki nam je došlo te dni v roke in ki slika razmere pod komunistično diktaturo kot smo jih mi opisovali po drugih poročilih. Naj priobčimo samo Gospodarsko stanje na Notranjskem je obupo. Predvsem manjka ljudi za delo. Vsaka vas objokuje celo vrsto najdelavnejših ljudi, ki so padli kot žrtve patizanske krutosti. Drugi vzdihujejo na prisilnem delu drugod. Tako se bodo lahko južni kraji bahali z obnovo

na račun naše nesrečne Slovenije. Po vaseh vlada prava resnične lakote. Denarja imajo pa vsega dovolj. Tudi voljeni, ki so noreli v Tamo. Za te dela aprovizacija, za vse UNRRA; za druge ni nič več.

Pri vsej tej žalostni sliki včasih vendar nasmejemo. Tizani so namreč pobrali kar se je dalo, tudi tistim, ki jih prej podpirali so s kiki svotami. Tako se prejšnje plačilo za svoje prejšnje delovanje s titovci.

Ljudje so na splošno bosi. Nikjer ni dobiti priprostitih predmetov. Tudi roba ni. Pod roko na borzi se dobi marsikaj, a narjara. Črna borza je v režimovcev.

Ljudje žive pod silnim skom OZNE. Ne upajo kraja v kraj, ker so po nim stalnim nadzorstvom. ni OZNE so tuji, ki pa se služujejo domačih irakov na nerazsodne mladine in šolskih otrok. Šola je nekaj obveščevalni center vzgojevalnica bodočih jujev.

Najtežje prenašajo oblast domačih neprilic. Tako, ki so po prei sedaj radi tatvine ali pa drugeče v sracmo domavasaem, sedaj poveljujejo vavajo oblast. Prava šola jeza so sodišča, kjer ti sodojijo.

Velika večina onih, ki preje za OF, so sedaj tistozdravljeni. Trdovratno za komunistično diktaturo mo tisti, ki žive od oblasti pri polni skledi režimoz. Splošno vlada prepričanje, bi bil Titov režim poraz80% večino, če bi bile msvobodne volitve.

Na kak notranji odmožeče misliti, čeprav je60% vojaštva proti režimcem. Vsa dežela z agencšto je preprečeno z agencne policije. Veliko časa in moštva, ki so bili odzačetka pri OF je zaprto nezanesljivosti, veliko izgine v večnost. da nika vke daj.

Silna je ljudska bolečnamora izročiti svoje pouk svojim rabljem. Na pouk uporabljajo na nazo proti lastnim ampak jim s prav satanistvo vcepijajo sovraštvo do ki niso za Tita.

V šoli slišijo otroci izmišljenih zločinih partizanov in vse hudeboje se otrokom pripoveduje dejanja "belih." Tako ta nova šola samo za moštvo ševanje. Učenišni, ker učiteljstvo na sfabricirano samo ni učne knjige govore na partizanov in o Titu. pa pitajo na mitingih, morajo hoditi, s komunistikom o ureditvi države dino odtujujejo službi tem da jo gonijo ob nado za komunistično jo.

Zelo vsiljujejo svoja nistična glasila, ki pa ljudje izogibajo, ker povedati ničesar propagandakar ukazuje propagand

Ljudje, starejši mnogo molijo. Značilno še ne obupavajo, da se razmere le enkrat spremenijo in da spet zasije svoboda.

Sedanja množica živlavi v Avstraliji izhaja glavil goveje živine, 29 konj, ki jih je bil prvi govedar Phillip pripeljal s seboj v trallijo.

Francoski znanstveniki dajo, da je na svetu 2700

Turjak

...dana je neprijetno zaze-
...je pade Turjak? In če
...poslednji Legionarji?
...viva in setev kaže, da bi
...Turjaka rodil tisoč Tur-
...smrt tisoč Legionarjev
...množico novih bojevni-
...bi nadleževali in izpol-
...borbo Turjaka. ...
...dan! Ne sklanjaj se
...eno!"

...je premirje!"
...jim ni zaupati."
...bi Radovan študent, ta-
...stavljen v božjo setev, da
...pusti dramiti. Razprostrl
...in objemal svet. Spom-
...je na lepoto, na sonce in
...ki vse to daje.

...pok!"
...misti spet niso držali be-
...premirju. Radovan se je
...za erce in se zgredil.
...mu je zdrknila z rame
...poleg njega. Žalostno
...strune svoj zadnji

...nato se je Turjak
...Premirje so pre-
...Ogenj!"
...desetih strojnic se je
...smrt na bandite. Pre-
...reči zavedli, je bilo
...Kdor ni bil v var-
...neju, ga je doletela
...Mnogo jih je padlo.
...jih ne! Brezskrono
...na svojih položajih,
...vajo in čakali, kdaj
...vno borbo. Pa se rde-
...mogoč premagati, da ne
...vno prelomil dane be-
...strelil fanta, ki je bil
...Drago jih je stala
...nost!

...se je pričelo.
...premirjem so reči na-
...est topov: na pokopa-
...za na marofu dva in v
...proti Vel. Laščan dva.
...so prečeli majati
...opajcarji so hiteli, da
...ko od njih in so jim
...proti donasli municij-
...čili so v grajska okna.
...tudi zadeli. Takrat so
...topovih se mobiliziran-
...tam so prebili steno,
...omat vsul iz stropa in
...onjarije.

...je sedel mlad štu-
...del granate. "Deset,
...dvajset ..."
...dvajseta, ki je bilo pod
...minometov, ni bilo več
...Da bi imeli zvezo
...ambulanto, so Legio-
...nekopali stene.
...in dvajset ..."
...marji so imeli nekaj
...Podsulo jih je os-
...delu gradu, ki gleda
...palisade. Dano je bilo
...na se fantje umakne-
...v drugo nadstrop-

...v gradu sta pripeljala
...Strahotno sta ob-
...okna. Samo Črček je
...stal pri svojem oknu.
...dvajset ..."
...podvojili. Veliko Le-
...se je umaknilo v kle-
...kocijanci in Poljci so
...v svojih mestih. Drug-
...tali je strojničarji.
...dvajset ..."
...marji so skušali pois-
...Odpri so strašen
...strojnic. Oglušujoče
...je pel "Brede", za-
...so ..."
...je od nekod prinesel
...brede."
...S tole te potipam,"
...stavljaj na okno in me-
...No, le čakaj, da
...je zdrsnilo dvajset pa-
...kozi cev. Na tanku se
...klo, ko so se odbijale
...municije! Morda se ga
...za rofalom se je za-
...tank. Pčas se je tank
...nameril top v Črčko-
...me je spazil," je pla-
...od okna.
...nato je počilo.

"Sig—g—sig—čof!"

Granata se je podrsala na debelem zidu ob oknu, se od-
bila ob slopu sredi kleti in se
zarila v sod sladkega mošta.

Začofatelo je, ko se je razlil
mošt po kleti. Takoj nato je
spet počilo. To pot tank ni
zadel. Črček je previdno po-
gledal okrog vogala. "Oha—
se že obračajo!" Takoj je bil
spet z "Brede" na oknu. "Le
kam se jim tako mudi! "Le
čakajte, še v zadnji konec vam
nadrobim svinca."

"Dve sto osemdeset ... " je
štel študent.

Takoj ko so tanki prišli na
marof, je ogenj prenehal.

Legionarji so spet stopili k
oknom. Bili so vsi zakajeni
od zidnega prahu. Barva ob-
leke se je komaj spoznala.

Po kratkem miru so se og-
lasili partizani. V zboru so
vpili, da se je razločno slišalo
v grad:

"Predajte se!"

"Postrelite komandante in
se predajte!"

Legionarji so samo poslu-
šali. Zdelo se je, da je nas-
topil trenutek napetosti. Prvi
je zavpil Črček:

"Kje je Perne?"

Prav takrat je stopil med
fante Perne. Čelada, ki je pa-
dala globoko na obraz, je bila
vsa zaprašena. Obraz je bil
zamazan: Znoj je razmočil
prah. Stopil je med fante. Ni-
ti pištole ni imel pri sebi.

"Kje je Perne?" je še enkrat
zavpil Črček in stekel proti
njemu.

"Zakoljite poveljnike!" so
spet kričali rdeči.

"Gospod poročnik! Prav je,
da ste prišli," se je razkoračil
Črček pred Pernetom.

"Zakoljite peveljnike!"

Črček ni mogel do besede.

Stopil je še bliže k Pernetu,
ga po fantovsko objel in po-
ljubil. Nekdo je s slozami v
očeh komaj povedal:

"Ne zamerite! Mi vas imo-
mo radi!"

Celo Pernetu so se zaleske-
tale solze v oči. Pa je bil trd
Gorenjec in še vojak po vrhu.

Sedel je med fante.

Prav takrat se je od nekod
oglasila pesem. Kaj bi se ne?

Zuraj, Pograjc in Capuder so
bili med svojim fanti, ki so
jih radi imeli.

"Streljaj poveljnika!" je
vresčala komunistka.

Pesem se je smejala nazaj:

"Mi se imamo radi,
radi, radi, radi."

"Predajte se, drugovi!"

"Predajte se drugovi, Pucaj
komandanta!"

"Ali boš tiho!" je planil Čr-
ček do okna, zgrabil strojnico

in zadrdral.

"Dve sto tri," je spet štel
študent.

Grad se je spet zavil v dim.

"Dve sto pedeset."

Prah se je nesedal na oble-
ko in silil v oči.

Fantom so razdelili sadje.
Seveda, sadje namesto vode,
ki je niso mogli dobiti iz vod-
njaka.

"Tri sto."

Od dima in prahu je bilo v
gradu kar temno. Marsikdo
je mislil, da se bo zdaj zrušilo.

Pa se ni. Ura se je počasi po-
mikala proti sedmi.

"Tri sto šestdeset."

Fantje so se pokanja že kar
navadili. Strojnic niti slišali
niso več. V zgornje nadstrop-
je na okna so postavili lahke
minomete. S težkim na dvo-
rišču niso mogli streljati, ker
so neprestano padale granate.

Lahke minomete so naravnali
na topovske položaje. Besno
so zalajali minometi.

"Prekratko!"

"Tri sto osemdeset ..."

Na gosto so se oglasili mino-
meti. Vendar topov niso do-
segli. Pa so se rdeči kljub
temu ustrašili in ustavili ogne.

"Tri sto pet in devetdeset,"
je poročal študent.

1946	MAJ	1946
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MAJ

5.—Mladinski pevski zbor
Škrjančki koncert in plesno ve-
selico v SDD na Recher Ave.,
Euclid, Ohio.

5.—Zabava z kartami v cer-
kveni dvorani sv. Vida v korist
skladu za pohabljenega sloven-
skega vojaka.

12.—Baragov zbor priredi
"Materinsko proslavo" v šolski
dvorani sv. Vida.

12.—Community Welfare
Club bo praznoval 25 letnico
obstoja z banketom in plesom
v prizidku SND na St. Clair
Ave.

18.—Podružnica št. 49 SZS
plesna veselica v SDD na Re-
cher Ave., Euclid, Ohio.

19.—Baraga Glee Club ples-
no veselico v avditoriju SND,
na St. Clair Ave.

24.—Velika plesna zabava v
S. N. D. na St. Clair Ave. v ko-

rist skladu za pohabljenega
slovenskega vojaka.

25.—Lake Shore Post št. 273
plesna veselica "Victory Dance"
v SND na St. Clair Ave.

26.—Pevski zbor "Planina"
priredi koncert v SND v Maple
Heights. Pričetek ob sedmih
zvečer.

26.—Mladinski zbor fare sv.
Lovrenca ima koncert v Sloven-
skem narodnem domu na 80.
cesti.

JUNIJ

23.—Društvo Sv. Ane št. 150
KSKJ priredi piknik na pro-
storiš Slovenskega doma na
6818 Denison Ave.

JULIJ

14.—Društvo Sv. Antona Pa-
čovanskega (samostojno) praz-
nuje 40 letnico s piknikom na
prostorih Doma Zapadnih Slo-
vencev, 6818 Denison Ave.

Bivši jug. državni posla- nec in senator piše

Janez Brodar, bivši jugoslov-
anski državni poslanec in sena-
tor, posestnik v Hrastju pri
Kranju, sedaj bivajoč kot begu-
nec v taborišču Peggez pri
Lienzu, podaja naslednje poro-
čilo:

(Nadaljevanje)

Vinko Bedenk

V Kranju je bil pri okrajnem
glavarstvu nastavljen kot živi-
nozdravnik Vinko Bedenk.
kranjski domačin, zaveden Slo-
venec. Mož ni bil naš strankar-
ski pristaš, gibal se je bolj v ta-
ko zvanih naprednih ali liberal-
nih vrstah, radi svojega dela pa
je bil med kmeti splošno priljub-
ljen in je imel velik vpliv po de-
želi.

Bedenk je bil, kakor vsi, spr-
va navdušen za Osvobodilno
fronto, ker pač ni vedel, da je
to le komunistična organizacija,
jač pa je veroval, da je to na-
rodna osvobodilna akcija. Ko-
munisti so znali sijajno maski-
rati pravi značaj te svoje orga-
nizacije. Bedenk je imel stalne
zveze s partizani, obiskoval jih
je v gošči, nosil jim zdravila in
tudi sam zdravil in celo operiral
njih ranjence. Ko pa je uvidel,
da vojaško brezpomembni parti-
zanski napadi na kak most ali
žandarmerijsko postajo, kjer so
oddal par streliv in zbežali,
škodujejo samo slovenskemu na-
rodu, ker so za vsak napad nem-
ške oblasti streljale nedolžne
talce po 10 do 30, ker so Nemci
požigali kot odgovor za malen-
kosti napad cele vasi in njih
prebivalstvo izseljevali v Nem-
čijo. Prepričan, da bodo parti-
zanske metode, ki so bile brez
vsake vojaške vrednosti, napra-
vile ogromno škodo narodu na
življenju in premoženju, se je
odpravil s svojim avtomobilom
k partizanski komandi na neki

hrib nad Križami pri Trzinu.
Mož je bil dovolj naiven in še ni
poznal komunističnih metod in
je veroval v poštenost borbe O.
F. Šel je tako sam v svojo last-
no klavnico. Sestal se je z vo-
dili komunisti in jim svet-
oval, naj ustavijo tak način po-
stopanja. Opozoril jih je, da na
eni strani partizani sami more
poštene Slovence, na drugi stra-
ni pa izvršujejo strahotne po-
kolje radi partizanov Nemci med
slovenskim narodom.

Komunistični voditelji so Be-
denkova izvajanja mirno poslu-
šali in se prijazno poslovlili od
njega, namignili pa dvema tova-
rišem, naj ga spremljata do av-
tomobila. Ko se Bedenk usede v
svoj avto na cesti in se hoče od-
peljati, potegne partizan — ko-
munist Perko revolver in več-
krat ustrelil Bedenka v glavo, da
se zgredi mrtev za volanom. ...

Umnik Anton

V šenčurju pri Kranju, v eni
izmed najlepših gorenjskih ob-
čin, je županov že kakih deset
let pred izbruhom vojne ugled-
ni posestnik Anton Umnik. Iz
brihtnega kmečkega fanta se je
v naših kulturnih organizacijah
razvil v uglednega kulturnega,
socialnega, zadružnega in poli-
tičnega delavca, ki je užival splo-
šen ugled po vsej Gorenjski. Po-
sebnost se je udeleževal na za-
družnem polju. Vredil je doma-
čo Rajfajzovo hranilnico in po-
sojilnico, ki je mnogim pomaga-
la s ceninami posojili, posebno
delavcem, da so mogli zidati svo-
je hiše, kmetom za izboljšanje
njihovega gospodarstva. Vredil
je pa tudi Kmetijsko društvo,
Zadružno mlekarstvo, sodeloval
pri Prosvetnem društvu in pev-
skem zboru. Kot eden najbolj
uglednih mož v okraju je bil iz-
voljen tudi v banski svet, ki je
bil neke vrste deželni zbor. Um-
nik je bil praktičen talent, česar
se je lotil, vse se mu je posreči-
lo. Razumljivo, da je vsa Go-
renjska gledala v njem vodilno

osebnost, v katero je imelo ljud-
stvo splošno zaupanje. Za to je
bil pač napoti komunizmu in ga
je bilo treba odstraniti.

Pripominjam se, da so Nem-
ci Umnika takoj, ko so zasedli
Gorenjsko, odstavili od župan-
stva in mu vzeli iz rok vse za-
druge, ki jih je vodil, torej n-
najmanjšega govora o kakem
sodelovanju z okupatorjem!

Tudi Umnik ni storil niti naj-
manjšega koraka proti OF., nje-
gov zet dr. Pintarič je bil že ta-
krat pri partizanih, kjer je do-
segel čin majorja. Res pa je, da
je bil Umnik zaveden slovenski
in katoliški mož in kot tak ni
mogel biti za komunizem.

Dne 3. septembra 1942 se je
napotil Umnik pop. ob 3. uri z
vozom v gozd, kjer je njegova
družina grabila steljo. Ko nala-
gajo steljo na voz, se nenadoma
približa 12 oboroženih komuni-
stov ter zahtevajo, da gre Um-
nik z njimi, ostali družini pa so
ukazali, da mora ostati na me-
stu, kjer sta jo stražila dva ko-
munistična partizana do prihodnje-
ga dne jutraj, ko so jih odpu-
stili domov.

Umnika so odpeljali preko
gozdov in polja v eno uro odda-
ljeno vas Hrastje, kamor so do-
speli v svojo hišo ob 9. uri zve-
čer. Jaz sem jih s svojim sta-
rejšim sinom pravočasno opazil
in sem se skril, da me niso dobi-
li, ker so nameravali naju oba z
Umnikom skupaj ubiti v moji
hiši. Ko privedejo Umnika v hi-
šo, zahtevajo od moje žene, ki je
bila v kuhinji skupaj z dvema
otrokoma, naj me pokliče. Žena
in 14 letni sin me gresta klicat,
a me nista dobila. Med tem ča-
som so pričeli partizani ropati
po hiši vsepovprek: oblačila, žvi-
la in vse, kar je imelo kaj vred-
nosti. Žena jim odgovori, da pri-
nas nimamo ne denarja in ne
zlatnine. Na to zahtevajo oro-
žje. In zopet jim pojasni, da pri-
naši hiši ni bilo nikdar nikakega
orožja, kar je potrdil tudi poleg
stoječi komunistični domačin. Na
to pravi komandant bande: "Vaš
mož organizira Belo gardo." Že-
na mu odgovori: "Jaz o tem
ničesar ne vem, in če bi jo orga-
niziral, bi jaz to gotovo vedela."

Ko so komunisti zropali hišo
in si napolnili vse nahrbnike, je
komandant pomignil enemu iz-
med bande — po domače Belehar-
jevemu iz šenčurja — ta je pri-
stopil k Umniku in mu je oddal
tri strele v glavo, da se je zgru-
dil mrtev na tla pred mojo ženo
in dvema otrokoma. Na to je
zbežala morilska in roparska
banda komunistov v temno noč.

Morilec, ki je ustrelil Umnika,
je bil po vsej okolici znan kot
popolnoma pokvarjen človek, de-
lomrže, ki je le kradel in popi-
val. Taki zločinski tipi so se po-
sebnost zbirali v "Osvobodilni
fronti" in taki so tudi imeli gla-
vno besedo ... Ta zločinec je
ubil tudi naslednjo žrtev zločin-
skega komunizma.

(Dalje prihodnjic).

Used Fat Makes Soap

One pound of salvaged fat makes
five bars of toilet soap. Save every
drop of used cooking fat.

Ko so dobili Formoso zopet v posest Kitajci, ki so odločili, da morajo japonski dr-
žavljeni zapustiti otok. Na sliki vidimo Japonce, ki z volovsko vprego peljejo svojo imo-
vino v pristanišče do ladje, ki jih bo odpeljala v njih domače deželo.

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOPU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znanje
posloplj v mestu

Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 sj.

Zgledite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Moški za skladišče

Stalno delo

zglasite se pri

Brown Fence & Wire Co.

6560 Juniata Ave.

severno od St. Clair Ave.

iz Addison Rd.

(87)

Ženske za čiščenje

Dnevno delo

polni čas

od 6 jutraj do opoldne

Stalno delo

Zgledite se v

Employment office, 5 nadstropje

Wm. Taylor Sons & Co.

(89)

PORTERS

Moški za navadno delo

poln dnevni čas

stalna plača

zglasite se v Employment Office

Wm. Taylor Sons & Co.

(89)

MALI OGLASI

Nov lepotilni salon

Mary Ann Tekaucic naznanja
svojim mnogim prijateljicam,
da je odprla lepotilni salon na
14605 Harvard Ave. Pokličite
WA 1201.

(88)

Iščejo sobe

Zakonski par išče 2, 3. ali 4
sobe z kopališčem, opremljene
ali ne. Pokličite PO 0527. (88)

PRIJATEL'S
RADIO SERVICE

1142 E. 66. St.

90 dni garancija na vseh delih
in popravilih.

Odprto od 2 pop. do 10 zvečer.
Trgovina: EX 2680
Stanovanje: EX 3985

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, licensed agent

Ivanhoe 4221

18115 NEFF ROAD

Hiša naprodaj

Krasna hiša za 2 družini, 5 in
5 sob, kopalnica in dvojna gara-
ža, 2 furneze, dvojni pod, ravna
streha. Spodaj prazno kakor hi-
tro se proda. V bližini Euclid
Beach poulične. Tudi blizu trgo-
vin, transportacije in šole.

B. J. Hribar

954 E. 144. St.

GL 2500

(88)

Naprodaj

Prvovrstna farma

47 akrov, dobra poslopja
hiša za dve družini

5 in 5 sob, 8. nadstropje
dovršeno

Za pojasnila pokličite
PO 6727 C. A. Rybak

(86)

M. Skrbec, predsednik;
Pernišek, tajnik.

P

